

NAZIV SEMINARA: Kultura biljnih tkiva u šumarstvu: ekonomski i genetski potencijal

STRUKOVNO PODRUČJE: opće šumarstvo

VRSTA/OBLIK IZVOĐENJA: predavanje

PREDAVAČ I KONTAKT OSOBA: dr.sc. Sanja Bogunović, sanjam@sumins.hr

OKVIRNI TERMIN/TRAJANJE DOGAĐAJA: 30 min

MOGUĆNOST PONAVLJANJA (REGIONALNOG ODRŽAVANJA): da

SAŽETAK:

Najnovija istraživanja klimatskih promjena nagovještavaju porast koncentracije CO₂ u atmosferi kao i porast srednje godišnje temperature za 1.5-2°C. Posljedica toga biti će sve intenzivniji i učestaliji klimatski ekstremi što će pridonijeti nestabilnosti šumskih ekosustava i pogodovati razvoju šumskih štetnika i patogena. Jedan od načina da se pokuša uspostaviti narušena ravnoteža jest pošumljavanje sa superiornim genotipovima koji bi mogli opstati u novonastalim okolnostima. U šumarstvu se za vegetativno razmnožavanje najčešće koristi metoda cijepljenja čime se dobiva sadnica genetski identična roditeljskom stablu od kojega su uzeti biljni dijelovi. Ovom metodom se može proizvesti mali broj biljaka, a nerijetko se javljaju i poteškoće. Kultura biljnih tkiva je relativno nova metoda razmnožavanja drveća u Republici Hrvatskoj. To je vegetativni način razmnožavanja kojim se iz malih dijelova biljke (stanice, tkiva ili organa) na umjetnim hranjivim podlogama pod aseptičnim (sterilnim) uvjetima razvija kompletna biljka. Glavne prednosti primjene ove metode su brza proizvodnja većih količina sadnog materijala u kratkom vremenskom razdoblju, proizvodnja biljaka potpuno oslobođenih patogena što u konačnici smanjuje troškove proizvodnje te mogućnost uspješnog razmnožavanja jedinki kada to nije moguće ostvariti tradicionalnim metodama. Biljke koje se uspješno uvedu u kulturu mogu se godinama čuvati u laboratorijskim uvjetima, time čineći genetsku banku najkvalitetnijih i najotpornijih jedinki, te se po potrebi iskoristiti za proizvodnju sadnica za pošumljavanje. Hrvatski šumarski institut u sklopu projekata "Uspostavljanje protokola za mikropropagaciju poljskog jasena (*Fraxinus angustifolia* Vahl.)" i "Programa planiranih radova za sjemensku štedionicu, genetsku i sjemensku banku svojti šumskog drveća" intenzivno radi na istraživanjima i primjeni kulture biljnih tkiva na šumskim vrstama drveća.

ŽIVOTOPIS

Sanja Bogunović (dj. Mrmić) rođena je 03. prosinca 1987. godine u Sisku. U Jabukovcu pohađa osnovnu školu, a u Petrinji Opću gimnaziju. Godine 2006. upisuje Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Preddiplomski studij Šumarstvo završava 2010. godine sa završnim radom pod naslovom "Dendroflora parka Studentskog doma "Laščina"". Iste godine upisuje diplomski studij Uzgajanje i uređivanje šuma s lovnim gospodarenjem, a završava ga 2012. godine s diplomskim radom pod naslovom "Varijabilnost fenofaza cvjetanja poljskog jasena (*Fraxinus angustifolia* Vahl) u klonskoj sjemenskoj plantaži". Od studenog 2013. godine do listopada 2014. godine zaposlena je u Centru za šljivu i kesten – javna ustanova za obrazovanje odraslih, kao asistentica na europskom projektu „EzaE - Obrazovanje za zapošljavanje“. U akademskoj godini 2014/2015 upisuje poslijediplomski doktorski studij Šumarstvo i drvna tehnologija na Šumarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. U siječnju 2015. godine zapošljava se na Hrvatskom šumarskom institutu, Zavod za genetiku, oplemenjivanje šumskog drveća i sjemenarstvo, kao asistentica na znanstvenom projektu Hrvatske zaklade za znanost (HRZZ). 2020. godine uspješno brani doktorsku disertaciju pod nazivom "Genetska raznolikost hrvatskih provenijencija obične bukve (*Fagus sylvatica* L.) u odgovoru na sušni stres" čime stječe titulu doktorice znanosti. U svom znanstveno-istraživačkom radu bavi se šumarskom genetikom, očuvanjem genofonda šumskih vrsta, kulturom biljnih tkiva te fiziologijom bilja. Aktivno odlazi na znanstvena usavršavanja u inozemstvo te sudjeluje na domaćim i stranim skupovima. Kao suradnica sudjeluje na projektima Hrvatske zaklade za znanost „Očuvanje genetskih resursa šumskog drveća u svjetlu klimatskih promjena“ i „Dinamika plodonošenja i očuvanja genofonda hrasta lužnjaka (*Quercus robur* L.) i obične bukve (*Fagus sylvatica* L.) u svjetlu klimatskih promjena“, na projektu Ministarstva poljoprivrede „Osnivanje pokusa za provođenje uzgojnih i genetsko meliorativnih zahvata u mladim sastojinama hrasta lužnjaka kao temelj za gospodarenje budućim sjemenskim sastojinama“, na projektu LIFE SySTEMic „Close to nature forest sustainable management practices under climate changes“ te kao suvoditelj na projektu sa Hrvatskim šumama „Uspostavljanje protokola za mikropropagaciju poljskog jasena (*Fraxinus angustifolia* Vahl.)“. Aktivno se služi engleskim te pasivno njemačkim jezikom. Članica je Hrvatskog šumarskog društva i Hrvatske udruge za arborikulturu.